

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**Global
Communities**
Partners for Good

БЮДЖЕТ
ДЛЯ ГРОМАДЯН

2019

ВСТУП

Шановні жителі Доманівської об'єднаної територіальної громади!
Вже другий рік поспіль у мешканців є можливість ознайомитись з бюджетом нашої громади не тільки через офіційний сайт громади, але й наочно подивитись на співвідношення доходів, видатків, забезпечення яких сфер використовуються бюджетні кошти.

У багатьох розвинених країнах є доброю практикою розповідати своїм громадянам про бюджет простою доступною мовою, не використовуючи важкої термінології. Відповідно, представляємо вашій увазі «Бюджет для громадян» на 2019 рік, який ми розробляємо з метою підвищення прозорості та відкритості бюджетного процесу нашої громади та створення можливості для взаємодії громадян та місцевої влади.

Закликаємо до діалогу та активної участі в процесі прийняття рішень. І пропонуємо почати з пропозицій до бюджету громади на 2020 рік.

З повагою секретар Доманівської громади Г.В. Шульгіна

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет. Бюджет для громадян доповнюється візуалізаціями, щоб спростити розуміння складних цифр.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет своєї громади кожному громадянину, він допомагає побачити своє місце в бюджеті, зрозуміти, що бюджет громади, це кошти всіх жителів громади, побачити, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а також зрозуміти, що витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

В той самий час, бюджет для громадян допомагає визначити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається звідки громада буде отримувати кошти, а також на що – витратити. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може витратити кошти бюджету. Бюджет, а також зміни до нього затверджується рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші та інші ресурси, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим на виконання конкретних повноважень, які делеговані державною. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно за виплати заробітної плати та оплати енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту населення, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи на змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації маїна, харчування дітей), а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громадою. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік.

Період управління бюджетом на один рік – називається бюджетний цикл і **включає в себе 4 стадії**: планування та складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, на сам кінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Подати проект на конкурс Бюджету участі. Приймати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради.

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

СІЧЕНЬ - 15 БЕРЕЗНЯ

В же по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремим напрямкам (наприклад, щодо гендерної орієнтованості), так і всього бюджету в цілому.

ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ

ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

ЛИСТОПАД-25 ГРУДНЯ

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяння поширенню прийнятого рішення про

РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ

ЛИПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

**ЯК ВПЛИВАТИ
НА БЮДЖЕТ
СВОЄЇ
ГРОМАДИ**

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Наша громада зараз

Населення громади:
Працевдатне населення: 4482
Загальна кількість населення: 8018
Працевлаштоване населення: 2472

Розподіл населення за галузями
Сільське господарство
879

Галузі діяльності підприємств :
рослинництво, тваринництво, овочівництво.

Земля сільськогосподарського призначення:
19 653,7508 га

Стан доріг в громаді

Протяжність доріг, що потребують поточного ремонту:
21 км.

Протяжність доріг, що потребують капітального ремонту:
25 км.

Школи громади: 2 опорних та 5 філій
Дитячі садки громади: 3
Клуби: 3
Бібліотека: 1
Фельдшерсько-акушерські пункти та амбулаторії на території громади: 2

Якою ми хочемо бачити нашу громаду

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі 10-ть років є:

Пріоритет 1: Чиста, впорядкована та екологічно облаштована громада дозволяє жителям розвиватися за рахунок підтримки різноманітного підприємництва на основі місцевих природних та соціальних ресурсів.

Пріоритет 2: Розвиток сучасної комунальної інфраструктури забезпечує здорові умови життя в здоровому природному середовищі всім групами населення.

Пріоритет 3: Повне використання соціального, освітнього, культурного, медичного та адміністративного потенціалу громади для високої якості життя мешканців усіх населених пунктів та представників усіх соціальних груп.

Пріоритет 4: Розвиток суспільного капіталу громади через започаткування та підтримку різних форм та напрямків партнерської співпраці всередині громади та за її межами.

Перелік пропозицій до бюджету від громадян, які були враховані:

1. Поточний ремонт доріг

2. Освітлення вулиць

3. Ремонт дитячих майданчиків

4. Поточний ремонт стадіону

Перелік пропозицій до бюджету від громадян, які не були враховані

1. Централізований вивіз сміття.

Чому не було враховано:

Документи на виділення земельної ділянки під сміттєзвалище знаходяться в стадії розробки.

2. Збільшити кількість баків для сміття.

Чому не було враховано:

Заплановано у бюджеті на наступний рік

3. Зробити тротуарні доріжки.

Чому не було враховано: дане питання буде переглянуто при перевиконанні дохідної частини бюджету на 105 %.

4. Пішохідні переходи.

Чому не було враховано: дане питання буде переглянуто при перевиконанні дохідної частини бюджету на 105 %.

5. Очищення річки.

Чому не було враховано:

Не вистачило коштів у бюджеті на поточний рік.

Загальний бюджет Доманівської громади складає

62 624,958
тис грн

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Бюджет Доманівської громади наповнюється з трьох джерел – податкові, неподаткові надходження та трансферти. Найбільшу питому вагу в бюджеті займають трансферти (освітня та медична субвенції, базова та додаткова дотації).

Якщо говорити про податкові надходження, які займають друге місце, то основними традиційно є податок на доходи фізичних осіб (займає найбільшу частку податкових надходжень), єдиний податок та податок на майно, в частині плати за землю.

ВСЬОГО: 62624.9 ТИС ГРН

ГРОШІ, ЯКІ ОТРИМУЄ ГРОМАДА ВІД ДЕРЖАВИ, ТИС ГРН

ОСВІТНЯ СУБВЕНЦІЯ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ МІСЦЕВИМ БЮДЖЕТАМ	19995.4
МЕДИЧНА СУБВЕНЦІЯ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ МІСЦЕВИМ БЮДЖЕТАМ	5455.4
ДОТАЦІЯ З МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ НА УТРИМАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	3819.5
БАЗОВА ДОТАЦІЯ	2913.2
ІНШІ СУБВЕНЦІЇ З МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ	2254.449
СУБВЕНЦІЯ НА ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОКРЕМИХ ТЕРИТОРІЙ	15

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

ВЛАСНІ ДОХОДИ ГРОМАДИ (ТИС. ГРН)

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	15098.8
ЄДИНИЙ ПОДАТОК	4713
ПОДАТОК НА МАЙНО	3188
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК	1171
ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК	5.74
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	3.2
ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ (ВСЬОГО)	24 179.7 ТИС ГРН

ВЛАСНІ НАДХОДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ 770

АДМІНІСТРАТИВНІ ЗБОРИ ТА ПЛАТЕЖІ, ДОХОДИ
ВІД НЕКОМЕРЦІЙНОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 326

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ (ВСЬОГО) 1 096 ТИС ГРН

ВЛАСНІ ДОХОДИ ГРОМАДИ 25 275.7 ТИС. ГРН

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ, ТИС. ГРН

Гроші з бюджету йдуть на утримання сфер життєдіяльності громади. Найбільше коштів витрачається на забезпечення надання освітніх послуг, на управління громадою, також на утримання житлово-комунальне господарство, культуру і спорт, утримання доріг, соціальний захист населення і т.д.

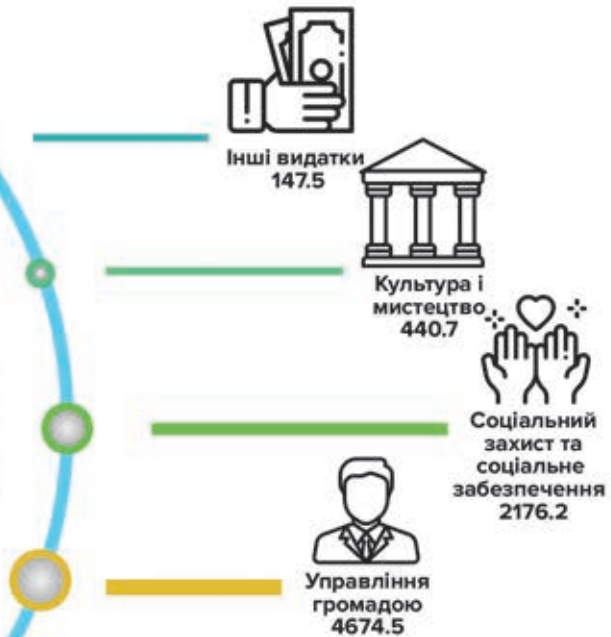
Для забезпечення можливості мешканців отримувати медичні послуги, громада перераховує кошти до районного бюджету, адже заклади охорони здоров'я перебувають утриманні районного бюджету. Також для забезпечення послугами соціального захисту населення, інклюзивно-ресурсного центру, архіву кошти перераховуються до районного бюджету.

Скільки і на що ми витрачаємо видно тут (тис. грн):

Гроші з бюджету йдуть на утримання усіх сфер життєдіяльності громади. Найбільше коштів витрачається на надання освітніх послуг, управління громадою, утримання житлово-комунального господарства, культуру і спорт, утримання дорожньої інфраструктури, соціальний захист населення і т.д.

Для забезпечення мешканцям громади можливості отримувати медичні послуги, громада перераховує кошти до районного бюджету, адже заклади охорони здоров'я перебувають утриманні районного бюджету. Також для забезпечення послугами соціального захисту населення, інклюзивно-ресурсного центру, архіву кошти перераховуються до районного бюджету.

Скільки і на що ми витрачаємо видно тут:

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Найбільші видатки з бюджету, тис. грн

Видатки в сфері освіти

Загальноосвітній заклад - Доманівський НВК
Кількість учнів - 623
Всього видатків на заклад 17 410.5 тис грн
Видатки на одного учня - 27 946.2 грн

Загальноосвітній заклад - Доманівська ЗОШ №2
Кількість учнів - 424
Всього видатків на заклад 13 796.5 тис грн
Видатки на одного учня - 32 538.9 грн

Загальноосвітній заклад - Дошкільні навчальні заклади
Кількість учнів - 316
Всього видатків на заклад 6636.9 тис грн
Видатки на одного учня - 21 002.8 грн

Загальноосвітній заклад - Дитячий будинок творчості
Кількість учнів - 301
Всього видатків на заклад 965.6 тис грн
Видатки на одного учня - 3 208 грн
**

Загальноосвітній заклад - Доманівська музична школа
Кількість учнів - 66
Всього видатків на заклад 892.9 тис грн
Видатки на одного учня - 13 528.8 грн

Загальноосвітній заклад - Доманівська юнацько спортивна школа
Кількість учнів - 337
Всього видатків на заклад 2 182.8 тис грн
Видатки на одного учня - 6 477.2 грн

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Бюджет розвитку, це кошти, які спрямовані на капітальний ремонт, реконструкцію об'єктів місцевої соціально-культурної сфери та житлово-комунального господарства, придбання предметів та обладнання довгострокового користування.

Першочерговими напрямками використання коштів бюджету розвитку у 2019 році відповідно до пріоритетів розвитку громади є:

Пріоритет 1: Чиста, впорядкована та екологічно облаштована громада дозволяє жителям розвиватися за рахунок підтримки різноманітного підприємництва на основі місцевих природних та соціальних ресурсів

- Розробка детального плану зонування території смт. Доманівка Доманівського району Миколаївської області
- Розробка розділів генерального плану «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час та особливий

348,3 тис. грн період.

Пріоритет 2:

Розвиток сучасної комунальної інфраструктури забезпечує здорові умови життя в здоровому природному середовищі всім групам населення

- Капітальний ремонт вуличного освітлення
- Поповнення статутного капіталу комунального підприємства «Доманівське».

1 030 тис. грн

Пріоритет 3:

Повне використання соціального, освітнього, культурного, медичного та адміністративного потенціалу громади для високої якості життя мешканців усіх населених пунктів та представників усіх соціальних груп.

Пріоритет 4:

Розвиток суспільного капіталу громади через започаткування та підтримку різних форм та напрямків партнерської співпраці всередині громади та за її межами.

- Придбання портативного електрокардіографа

15 тис. грн

Шановні жителі!

Доманівська селищна рада завжди відкрита до діалогу, а тому, якщо у вас виникають додаткові запитання з питань бюджету або маєте пропозиції до розподілу бюджетних коштів ви можете звернутись за відповідними контактами:

АДРЕСА: 56401 МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛ., ДОМАНІВСЬКИЙ Р-Н, СМТ. ДОМАНІВКА, ВУЛ.
ЦЕНТРАЛЬНА, БУД. 48

ЧАС РОБОТИ: ПН-ЧТ 8:00-17:00
ПТ 8:00-16:00

E-MAIL АДРЕСА: SR@DOMANIVSKA-GROMADA.GOV.UA

КОНТАКТНІ ТЕЛЕФОНИ: 0515291360

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

ТИРАЖ 500 ПРИМІРНИКІВ